

Ніколетта Кеменяш

студентка 4 курсу відділення правознавства
ВСП «Мукачівський фаховий коледж НУБіП України»

Співпраця влади та правоохоронних органів – запорука порядку

Взаємодію поліції та громади ще називають англійським терміном Community Policing (CoP). Вона полягає у тому, що поліція працює, враховуючи думку громади щодо проблем безпеки та громадського порядку на території обслуговування. Community Policing – це постійна взаємодія поліції з населенням та місцевою владою заради спільного безпечного простору. Community Policing – це підхід у щоденній роботі поліції, побудований на принципах постійної комунікації, де:

- поліція та місцева громада відчують спільну відповідальність за безпеку;
- поліція реагує на місцеві потреби й вимоги, які визначає громада;

- взаємодія і комунікація між населенням і поліцією є ефективною і приносить результати;

- застосовується індивідуальний підхід до вирішення місцевих проблем у взаємодії з населенням та відповідальними органами влади;

- співпраця спрямована на попередження правопорушень і наявний спільний план превентивної діяльності.

Співпраця поліції та громади передбачає та виконує такі завдання:

- покращення якості життя людей;
- підвищення якості послуг, що надаються поліцією людям;
- попередження злочинності;
- розбудова взаємної довіри між населенням і поліцією;
- заохочення людей до участі в житті місцевих громад;
- забезпечення більшої видимості роботи поліції;
- посилення соціальної відповідальності.

Потреба у безпеці є однією з базових потреб людини, а співпраця поліції та громади – найкращий спосіб її забезпечити. Адже цей підхід ґрунтується на взаємодії між усіма, від кого залежить безпека: між громадою, поліцією та місцевою владою. Запровадження інноваційних платформ комунікації з населенням (онлайн-платформи, створення «карт злочинності» (crime mapping), тематичні зустрічі, спільні ініціативи тощо) допоможе мешканцям швидше отримувати реакцію на свої звернення та ефективніше вирішувати проблеми з безпекою. За рахунок більш тісної комунікації та взаємодії між населенням і поліцією збільшиться рівень поінформованості людей про те, що робить поліція, яка її роль, права та обов'язки. Зосередження уваги на причинах злочинів дозволить завчасно попереджати їх. Громада зможе контролювати діяльність поліції, отримувати актуальну інформацію про стан безпеки за місцем проживання. Критерієм оцінки роботи поліції стане те, як поліція вирішує проблеми у сфері безпеки, визначені населенням. При цьому саму оцінку також даватимуть представники громад, органів місцевого самоврядування, незалежні експерти.

Керуючись принципом «обгороджуйся не парканом, а добрими сусідами», люди завжди воліють обирати собі помешкання там, де менше проблем із безпекою, тобто там, де ефективно працює Community Policing. Окрім іншого, такі оселі стають вигідним капіталовкладенням для їхніх власників. Розвиток співпраці поліції та громади – це безпечний район/селище/місто.

Поліцейські є частиною громади, яку покликані захищати. Вони є надією людей на те, що кривдники будуть покарані. Чи добре працює поліція, можна сказати по тому, чи здатна вона ефективно вирішувати проблеми безпеки на території обслуговування. Сучасна поліція у своїй роботі орієнтується на потреби місцевої громади. Закон України «Про Національну поліцію» визначає необхідність взаємодії поліції і населення на засадах партнерства.

Аналізуючи ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію» національна поліція України (поліція) - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і

порядку [2]. Централізація системи поліції не може і не повинна означати відсутність взаємодії органів поліції з органами місцевого самоврядування, найбільш наближеними органами публічної влади до населення.

Закон України «Про Національну поліцію», а саме ст. 11 зазначає, що діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб [2].

Ст. 5 цього ж Закону регламентує положення про те, що поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до Закону та інших нормативно-правових актів [2]. У свою чергу, ст. 140 Конституції України та ст. 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначають поняття - місцевого самоврядування в Україні - це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста - самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [1, 3]. Кириченко С.О. наголошує, що в Україні «місцеве самоврядування – це самостійна і особлива (громадівська) влада [5, с. 16], М.І. Хавронюк вважає, що в Україні місцеве самоврядування є «однією із форм участі громадян в управлінні державними справами»[6, с. 328].

Органи місцевого самоврядування, відповідно до законодавства України, вправі здійснювати з предметів спільного ведення суб'єктів України витрати на реалізацію покладених на поліцію обов'язків з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки. В організації взаємодії територіальних правоохоронних органів України та органів місцевого самоврядування з питань охорони громадського порядку необхідно виділити основні ключові проблеми: 1) відсутність нормативно визначеного поняття взаємодії;

2) відсутність єдиного та системного законодавства, що регламентує цю діяльність;

3) обмеженість форми взаємодії.

У юридичній літературі відсутнє загальноприйняте визначення поняття «взаємодія», у тому числі й у сфері правоохоронної діяльності, незважаючи на низку публікацій та наукових праць. Поняття «взаємодія» застосовується, зазвичай, для позначення різних сфер діяльності. Сутність і мета її полягають, насамперед, у недопущенні витрат і помилок, підвищенні ефективності та якості роботи взаємодіючих суб'єктів в успішному вирішенні покладених на них завдань.

Отже, ефективність забезпечення правопорядку багато в чому залежить від безпосереднього зв'язку поліції з органами місцевого самоврядування. Їх взаємодія полягає в узгоджених за метою, місцем і часом зусиллях і взаємній допомозі для досягнення завдань, що стоять перед взаємодіючими суб'єктами. Важливо організувати ефективну взаємодію поліції з органами місцевого самоврядування, вибудувати їх конструктивне співробітництво, спрямоване на забезпечення безпеки, правопорядку та реалізацію конституційних прав громадян, які проживають

у відповідних адміністративно-територіальних одиницях. Враховуючи це, правову характеристику взаємодії поліції та органів місцевого самоврядування у механізмі забезпечення правопорядку слід вибудовувати, виходячи з того, що перші є державними органами та належать до виконавчої гілки державної влади, а другі, відповідно до Конституції України, Законів України, не входять до системи органів державної влади, але є органами публічної влади на місцях. Ефективність функціонування та злагодженість взаємодії поліції та органів місцевого самоврядування багато в чому визначають якісний стан правопорядку та результативність його забезпечення органами громадської влади загалом.

Література

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Закон України «Про Національну поліцію». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379.
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170.
4. Академічний тлумачний словник української мови (1970-1980). URS: [http:// sum.in.ua/s/vzajemodija](http://sum.in.ua/s/vzajemodija) (дата звернення: 13.11.2021).
5. Кириченко С.О. Співвідношення соціальної правової держави і громадянського суспільства в умовах сучасної України. Автореферат дис... к., 2001.
6. Конституція України: офіційний текст: Коментар законодавства України про права та свободи людини та громадянина: Навчальний посібник /Автор упоряд. М.І. Хавронюк, К., 1999.
7. Шелухін О.М. Вдосконалення взаємодії недержавних охоронних структур та служб безпеки з правоохоронними органами України. *Часопис Академії адвокатури України. 2012. № 4. С. 1–8.*

Юридичний факультет Національного університету
біоресурсів і природокористування України
Інститут права Львівського державного університету
внутрішніх справ
Юридичний факультет Запорізького національного
університету
Юридичний факультет Сумського Національного
аграрного університету
Студентський науковий гурток «Клуб юних теоретиків»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

учасників

ХVІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ОЧИМА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ»

17 жовтня 2024 р.

м. Київ

УДК: 340:167.1:378.2

**Матеріали XVIII Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
«Проблеми юридичної науки очима молодих науковців»**

П.78

**Проблеми юридичної науки очима молодих науковців : зб. наук. пр. XVIII Всеукр.
наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 17 жовтня 2024 р.) / Укладачка: Віра Качур. К.,
2024. 420 с.**

У збірнику подані наукові здобутки учасників, що присвячені
проблемам юридичної науки.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

**За зміст наукових матеріалів відповідальність несуть їх автори та
наукові керівники**